

ΣΥΣΤΑΣΗ Νο. R (98) 15*

της Επιτροπής Υπουργών των κρατών μελών για την κατάρτιση των αξιωματούχων που υποδέχονται τους αιτούντες άσυλο, ειδικότερα στα συννοριακά σημεία εισόδου

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης η Επιτροπή Υπουργών ,

Υπενθυμίζοντας τη Σύμβαση του 1950 για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, την Σύμβαση του 1951 και το Πρωτόκολλο του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων καθώς και άλλες διατάξεις σχετικά με τους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο, οι οποίες υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς,

Αναφερόμενη στο Ψήφισμα 1309 (1996) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης για την κατάρτιση των αξιωματούχων που υποδέχονται τους αιτούντες άσυλο στα συννοριακά σημεία εισόδου,

Συνεκτιμώντας ότι για την αποτελεσματική εκπλήρωση των σημαντικών υποχρεώσεών τους και για την αποτροπή της επαναπροώθησης και της απομάκρυνσης των αιτούντων άσυλο στα συννοριακά σημεία εισόδου καθώς και για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης των αιτούντων άσυλο στη διαδικασία αναγνώρισης του καθεστώτος του πρόσφυγα, οι αξιωματούχοι που υποδέχονται τους αιτούντες άσυλο και ειδικότερα όσοι υπηρετούν στα συννοριακά σημεία εισόδου στην χώρα, χρειάζονται την κατάλληλη και προσήκουσα κατάρτιση σχετικά με τη διαδικασία αναγνώρισης των αιτημάτων ασύλου και προστασίας και με το χειρισμό ειδικών περιπτώσεων αιτούντων άσυλο, όχι μόνον κατά την ανάληψη της υπηρεσίας τους αλλά και διαρκούς αυτής,

Τονίζοντας ότι την ευθύνη παροχής της κατάλληλης και προσήκουσας κατάρτισης και της επιλογής των μεθόδων εφαρμογής της για τους αξιωματούχους που υποδέχονται τους αιτούντες άσυλο φέρει κατ' αρχήν κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος και ότι η διεθνής συνεργασία, τόσο η κρατική όσο και αυτή που αναπτύσσεται μεταξύ των Κρατών και των αρμόδιων διεθνών οργανισμών είναι εξαιρετικής σημασίας, ειδικότερα για τα Κράτη που κρίνουν αναγκαία την παροχή ιδιαίτερης διεθνούς συνδρομής στην κατάρτιση των αξιωματούχων τους,

Χωρίς να πλήττονται οι εγγυήσεις που αποτυπώνονται στις διατάξεις του διεθνούς και περιφερειακού δικαίου σχετικά με την κατάρτιση και εκπαίδευση / ενημέρωση των αξιωματούχων που υποδέχονται τους αιτούντες άσυλο,

Υπογραμμίζοντας ότι στα Κράτη μέλη ισχύει μια ποικιλία πρακτικών και αρμοδιοτήτων στα θέματα υποδοχής και εξέτασης των αιτημάτων ασύλου. Εκτιμώντας ότι σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές των Κρατών μελών ποικίλουν οι κατηγορίες των αξιωματούχων που υποδέχονται τους αιτούντες άσυλο,

Αναγνωρίζοντας, κατά συνέπεια, τη σημασία υιοθέτησης από τα Κράτη μέλη, κοινών αρχών που θα διέπουν τα θέματα ασύλου και τις αντίστοιχες πρακτικές που εφαρμόζουν,

Συστήνει στα Κράτη μέλη την κατάρτιση των αξιωματούχων που υποδέχονται τους αιτούντες άσυλο σε θέματα αναγνώρισης των αιτημάτων ασύλου και προστασίας και χειρισμού ειδικών περιπτώσεων αιτούντων άσυλο.

1. Η κατάρτιση των αξιωματούχων που υποχρεούνται να παραπέμπουν τους αιτούντες άσυλο στην αρμόδια αρχή ασύλου πρέπει να επικεντρώνεται :

- 1.1. στη γνώση των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας που ρυθμίζει την προστασία των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων, των σχετικών διοικητικών διαδικασιών καθώς και των εγκυκλίων, εφόσον υπάρχουν, για τη μεταχείριση των αιτούντων άσυλο,

* Υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών την 15.12.1998, κατά την 652^η Σύνοδο.

Μετάφραση: Γραφείο της Έπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Αθήνα.

- 1.2. στη γνώση των διατάξεων της Σύμβασης του 1951 και του Πρωτοκόλλου του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων καθώς και των γενικών αρχών της προστασίας των προσφύγων, όπως αποτυπώνονται στο διεθνές δίκαιο, ειδικότερα της αρχής της μη επαναπροώθησης και της κατάστασης των προσφύγων που διαμένουν παράνομα στην χώρα ασύλου,
 - 1.3. στη γνώση των διατάξεων που αφορούν την απαγόρευση βασανιστηρίων ή απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, κατά τα οριζόμενα στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,
 - 1.4. στη γνώση των περιορισμών της εφαρμογής του μέτρου της κράτησης, κατά τα οριζόμενα στο εθνικό και διεθνές δίκαιο,
 - 1.5. στην απόκτηση ικανοτήτων αναγνώρισης και κατανόησης των αιτημάτων ασύλου ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου οι αιτούντες άσυλο αδυνατούν να εκφράσουν με σαφήνεια την πρόθεσή τους να υποβάλλουν αίτημα ασύλου, καθώς και βασικών ικανοτήτων επικοινωνίας με τους αιτούντες άσυλο, στους οποίους περιλαμβάνονται και όσοι έχουν ιδιαίτερες ανάγκες,
 - 1.6. στην απόκτηση ικανοτήτων που αφορούν την ορθή επιλογή και αξιοποίηση διερμηνέα, όταν απαιτούνται οι υπηρεσίες του.
2. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αποφάσεις επί αιτημάτων ασύλου πρέπει να λαμβάνονται από μια κεντρική αρχή η κατάρτιση των αξιωματούχων που έχουν αρμοδιότητα να παραλαμβάνουν και να εξετάζουν αιτήσεις ασύλου καθώς και όσων είναι αρμόδιοι να αποφασίζουν επ' αυτών πρέπει να επικεντρώνεται :
- 2.1. στη λεπτομερή και βαθιά γνώση όλων των διατάξεων και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων που ήδη παρατέθηκαν υπό τα στοιχεία 1.1 έως 1.6.
 - 2.2. στη γνώση των τεχνικών συνέντευξης που περιλαμβάνουν τις απαιτούμενες ικανότητες διαπροσωπικής και διαπολιτισμικής επικοινωνίας,
 - 2.3. στη γνώση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις χώρες καταγωγής των αιτούντων άσυλο καθώς και σε άλλες τρίτες χώρες ασύλου,
 - 2.4. στην απόκτηση των απαιτούμενων ικανοτήτων για τον καθορισμό της ταυτότητας των αιτούντων άσυλο,
 - 2.5. στη γνώση της εφαρμογής από μερικά Κράτη μέλη της έννοιας της «τρίτης χώρας ασύλου».
3. Η κατάρτιση στα θέματα που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 και 2 θα πρέπει να περιλαμβάνεται τόσο στα προγράμματα της κατάρτισης και ενημέρωσης των αξιωματούχων πριν αναλάβουν υπηρεσία σε θέση που αφορά στην υποδοχή των αιτούντων άσυλο όσο και σ' αυτά που πραγματοποιούνται διαρκούς της υπηρεσίας τους. Οι υπεύθυνοι των εθνικών διοικητικών δομών για την κατάρτιση των αξιωματούχων πρέπει να γνωρίζουν άριστα το διαθέσιμο κατάλληλο υλικό κατάρτισης. Πρέπει επίσης να συμμετέχουν σε ειδικά προγράμματα, όταν διοργανώνονται από αρμόδιους διεθνείς, κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς οργανισμούς καθώς και από εθνικούς οργανισμούς στα πλαίσια διμερούς ή πολυμερούς συνεργασίας.